

Заняття 10

Отець, Син та Святий Дух

Розділ для читання: Розділ 23 з «Провідника до Біблії».

Головні періоди: Рання Церква.

Біблійний матеріал уроку: Послання Нового Заповіту.

Цілі уроку: Ознайомитись із:

- поняттям Бога як однієї істоти, що являє Себе у трьох Особах;
- зображенням сутності Христа в Посланнях апостолів;
- роллю Святого Духа в Божій діяльності та житті християн.

Святий Дух

Більше ніде в Біблії Святий Дух не посідає стільки місця, як тут, у Книзі Дій. На сторінках Дій Святий Дух виступає в чотирьох якостях:

- Він відкриває істину, що мають звіщати апостоли;
- Він наділяє апостолів силою учиняти дива, переважно так, як творив їх Ісус, і з тією самою метою. Це значить, що їхні чудеса мали бути доказами того, що за їх посланнями стоїть Бог;
- Він підбадьорює дух апостолів та наділяє їх мужністю говорити із сміливістю, коли їм загрожують;
- Він є дар Божий кожному, хто приймає Ісуса. Що саме це значить для християн, більш детально розкривається у пізніших книгах Нового Заповіту.

Оскільки незабаром Святий Дух мав направити апостолів «до цілої правди», не дивно, що в Діях особлива увага приділяється тому, чого вони навчали. Так само, як у Євангеліях записані проповіді Ісуса, в Діях знаходяться промови Його апостолів. У цих промовах виголошується, що Ісус

- воскреснув із мертвих;
- піднісся до небесного престолу;
- сидить на цьому престолові як Господь усього всесвіту.

Себе апостоли змальовують вісниками, що були послані Ісусом звістити усьому світу про Його володарювання.

Святий Дух як Особистість

Зверніть увагу, що зараз ми говорили про Святий Дух як про Істоту. Зазвичай, ми думаємо про Дух як про якість, властивість. Проте в Новому Заповіті Святий Дух представлений як Особистість. Ісус завжди говорив про Святий Дух як про Істоту. Розмовляючи про Нього із Своїми учнями, Ісус сказав так: «І вблагаю Отця Я, і Втішителя іншого дасть вам... Духа правди, що Його світ прийняти не може, бо не бачить Його та не знає Його. Його знаєте ви, бо при вас перебуває, і в вас буде Він» (Євангелія від Івана 14:16-17).

А трохи пізніше Ісус виголосив наступні слова про Святий Дух: «А коли прийде Він, Той Дух правди, Він вас попровадить до цілої правди, бо не буде казати Сам від Себе, а що тільки почує, казатиме, і що має настати, звістить вам. Він прославить Мене, бо Він візьме з Мого та й вам сповістить» (Євангелія від Івана 16:13-14).

Воскреслий Христос

У промовах апостолів, що записані у Діях, там, де говориться про Ісуса, все частіше починає використовуватися слово «Христос». Це грецьке слово, і означає воно те ж саме, що і «Месія». Ось чому у Євангеліях слово «Христос» спочатку використовувалось як звання, а не як власне ім'я. У Євангелії від Матвія Петро стверджував, що Ісус є Христом (Євангелія від Матвія 16:16); а ті, хто глузував з Нього, під час суду питали чи не Він Христос (Євангелія від Матвія 26:63). Проте учні Ісуса, використовуючи це слово, перетворили звання на ім'я та стали називати свого Вчителя Ісус Христос. В свою чергу це започаткувало те, що

послідовників Ісуса стали називати християнами (Дії апостолів 11:26). Коли вони розповідали про життя Ісуса, то казали, що «проповідують Христа» (Дії апостолів 8:5; 9:22).

Промови апостолів завжди приділяли особливу увагу смерті та воскресінню Христа. Вони підкреслювали, що Бог передбачав розп'яття та провіщав це через пророків. При цьому вони запевняли, що воскресіння стверджує правоту Ісуса та тиру правду, яку Він розповідав про Себе. Він не був лжемесією, - Він був Посланником, якого дійсно надіслав Бог.

Апостоли були готові віддати все заради правди про воскресіння. Ісус робив сміливі та разючі заяви про Себе. Якщо б ці заяви були порожніми словами, то Він був би лише самозванцем, більше схожим на божевільного, аніж на Месію. З іншого боку, якщо Бог дійсно воскресив Його з мертвих, то як дивовижно небеса ствердили те, про що говорив Ісус!

Протягом віків супротивники християнства піддавали сумнівам вірогідність слів апостолів та розповідей свідків воскресіння. Скептики звинувачували учнів у тому, що вони придумали ідею про воскресіння, а потім з певним наміром змусили людей повірити в неї. Але існує декілька фактів, які дозволяють заперечити цю думку.

По-перше, сучасникам, що сумнівалися, апостоли вказували на приблизно п'ятсот чоловік, які бачили Ісуса живим вже після розп'яття (Перше послання до Коринтян 15:3-8).

- По-друге, апостоли завзято обстоювали достовірність події воскресіння
- По-третє, апостоли нічого не вигравали від того, що, нібито, наполегливо продовжували ошукувати всіх, коли розповідали про воскресіння. Вони потерпали від жорстоких переслідувань, їх ув'язнювали і врешті-решт страчували за проповідання Ісуса. Якби вони просто придумали історію про Його воскресіння, то, напевно, хоча би хтось із них зізнався в обмані. Але вони прийняли жорстоке бідкування та люту смерть заради того, щоб відстояти правдивість воскресіння.

Серед скептиків були і такі, хто, будучи враженими тим, що п'ятсот свідків бачили Ісуса живим після розп'яття, пояснювали це тим, що Він нібито не вмирав. Вони стверджували, що Він одужав від ран, поки лежав у гробниці. І знов-таки цей доказ також не зважає на деякі конче важливі деталі.

По-перше, римляни розпинали тисячі людей. Це була болісна та кривава смерть. Біль, що зводив з розуму, розпочинався одразу же. Римські документи занотують рідкі випадки, коли людей починали розпинати, але вже через декілька хвилин знімали з хреста. Зазвичай, це траплялось коли в останню хвилину, вже після того, як кара розпочиналась, її відклали. Майже ніхто із знятих з хреста в таких умовах не виживав, хоча ці жертви висіли на хресті зовсім недовго. А Ісус знаходився на хресті впродовж не однієї години - забагато для того, щоб вижити.

По-друге, римляни нерідко залишали тіла на хресті, доки не загнивала плоть та не оголювався кістяк. Дозвіл на поховання трупа, як це трапилось у випадку з Ісусом, хоча і не був подією надзвичайною, але все-таки не слідував усталеним звичаям. У подібних випадках відповідно до римських законів, слід було проштрикнути серце списом, щоб пересвідчитись у настанні напевної смерті до того, як тіло буде зняте з хреста. Ось чому римські воїни простромили Ісусові груди списом. Очевидно, що Його не могли зняти з хреста живим.

Підведемо підсумок. Жоден із апостолів не став багатим та могутнім, розповідаючи усюди про воскресіння.

Пересвідчуючись в їх нескінченних нестатках та бідкуваннях за проповідання Христа, ми маємо визнати, що їх наміри були чистими, а свідоцтва - правдивими.

День П'ятидесятниці (Дії Апостолів 1-2)

Книга Дій розпочинається з того, як Ісус готує Своїх апостолів до проповідання, що тепер має стати їх головною справою. Приблизно через шість тижнів після Свого воскресіння Ісус зібрав апостолів на схилі гори поблизу Єрусалиму, щоб дати їм останні наставлення. Незабаром Він мав повертатися до Отця, і наставляв час Його вознесіння. Апостоли, які ще не мали ясного уявлення про Царство, спитали Ісуса, чи не збирається Він цього разу відродити велич Ізраїльського царства. На це запитання Ісус не дав прямої відповіді. Замість цього Він велів апостолам повертатися до Єрусалиму та чекати допоки вони отримають особливу силу, якою їх наділить Бог. Коли це трапиться, вони мали піти розповідати про Ісуса всюди, починаючи з Єрусалиму, Юдеї та Самарії, а далі й по всій землі (Дії апостолів 1:1-8).

Коли Ісус виголошував ці слова, Він поступово підіймався у повітря та щезав з виду.

Він був узятий на Небо, щоб з'єднатися з Отцем на небесному престолі. Здивовані таким перебігом подій, апостоли вирушили назад до Єрусалиму, де проводили час у постійній молитві сто двадцять їхніх учнів. Наступні декілька днів апостоли молились разом з ними, очікуючи на обіцяне Ісусом. Протягом цього часу вони обрали чоловіка на ймення Матвій стати апостолом замість Юди. Невдовзі по смерті Ісуса Юда згубив своє життя та покінчив із собою, коли усвідомив, якої жахливої помилки припустився (Євангелія від Матвія 27:3-10).

У день П'ятидесятниці, єврейського свята жнив, всі учні зібралися під склепіннями храму, коли раптом вздовж нього пронісся звук сильного вітру. У той самий час в повітрі над головами апостолів з'явилося щось подібне до язиків вогню. Одразу ж зібрався натовп у декілька тисяч чоловік, - це були люди, що прийшли до Єрусалиму з усієї Римської імперії відсвяткувати П'ятидесятницю. Апостоли звернулись до зібрання зі словами, що навіював їм Святий Дух. До загального збентеження, з кожним вони розмовляли їх рідними мовами (Дії апостолів 2:1-11).

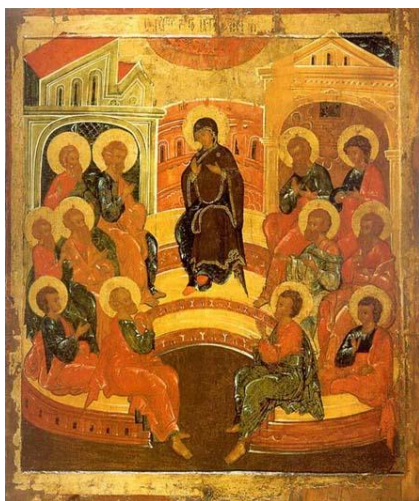
З того, що було сказано того дня, найбільш запам'яталися слова Петра. Він звістив, що сталося як раз те, про що говорив старозавітний пророк Йоїл. Йоїл пророкував, що прийде день, коли Бог проллє на людство Свій Дух (Книга пророка Йоїля 2:28-29). А тепер, сказав Петро, на очах у свідків Бог сповнює пророцтво Йоїля (Дії апостолів 2:16-21). Вітер, що пронісся, язики вогню та спроможність рибалки, що не був навчений цьому, розмовляти усіма мовами та наріччями світу, - все це знаменувало собою присутність Святого Духу.

Після цього Петро привернув увагу натовпу біля храму до інших знамень, - тих, що чинив Ісус. Бог чинив чудеса та знамення, пояснив Петро, щоб підтвердити правдивість Ісуса. Проте у натовпі були ті, хто разом з іншими намовляв Пилата розп'ята Ісуса. їм на подив, Петро звістив, що Він вже не є мертвий. Бог повернув Його до життя, а апостоли та інші люди, що стояли тепер перед натовпом, були свідками Його воскресіння.

Петро показав, що воскресіння Ісуса відповідає записаному у Старому Заповіті про Месію. Більш того, зараз Бог підняв Ісуса високо та посадив на небесному престолі праворуч від Себе. «... і Господом, і Христом учинив Бог Його, Того Ісуса, що Його розп'яли ви», - підсумував Петро (Дії апостолів 2:32-36). Багато хто з натовпу був вражений цими словами. Вони заперали Петра, що їм тепер робити, і почули наступну відповідь: «... Покайтеся, і нехай же охреститься кожен із вас у Ім'я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів, і дара Духа Святого ви приймете» (Дії апостолів 2:38). Далі Петро додав, що ця обітниця стосується також усіх людей повсюди у світі, які відчувають, що Бог покликав їх до Себе (Дії апостолів 2:39).

Цього дня охрестилося біля трьох тисяч чоловік, а вже через декілька тижнів їх число зросло до п'яти тисяч. Однією з причин до цього тріумфу була надзвичайна сила, яку виявляли апостоли. Вони чинили такі ж самі чудеса, якими славився Ісус

Церква

День П'ятидесятниці знаменує собою офіційний початок церкви. В Новому Заповіті слово «церква» має два значення,

і хоча вони пов'язані між собою, усе ж таки є різними. У широкому, збірному значенні церква - це усі послідовники Ісуса. У цьому розумінні існує лише одна церква. Якщо ж подивитися з іншого боку, церков багато, тому що в Біблії церквою називається кожна місцева християнська громада. Відповідним чином в Новому Заповіті згадується церква в Єрусалимі, церкви в Малій Азії, церква в Римі - назвемо лише деякі з них.

(Дії апостолів 5:12-16). Це наvertsало до апостолів величезну кількість людей. Як і Ісусові, ці чудеса були спрямовані на те, щоб показати, що Бог дійсно підтримує апостолів (Послання до Євреїв 2:2-4). Апостоли звіщали послання Самого Бога, а передав їм це послання Святий Дух.